

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

3526 *REIAL DECRET 229/2008, de 15 de febrer, pel qual es regulen els centres de referència nacional en l'àmbit de la formació professional.*

El Consell Europeu de Lisboa de 2000 va destacar el coneixement i la innovació com els motors del progrés econòmic, incloent el creixement de l'ocupació. En aquesta línia, s'ha defensat l'educació i el capital humà com a factors bàsics per al creixement econòmic i s'estableix com a objectiu primordial dels països de la Unió Europea la necessitat de millorar la qualitat, l'equitat i l'eficàcia dels sistemes d'educació i formació.

La Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, té per objecte «l'ordenació d'un sistema integral de formació professional, qualificacions i acreditació, que respongui amb eficàcia i transparència a les demandes socials i econòmiques a través de les diverses modalitats formatives».

L'article 11 de la Llei orgànica 5/2002 regula els centres de formació professional i en l'apartat 1 habilita el Govern per establir els requisits bàsics que han de reunir els centres que impartiran ofertes de formació professional conduents a l'obtenció de títols de formació professional i certificats de professionalitat. També, el mateix article 11, a l'apartat 7, estableix que «la innovació i l'experimentació en matèria de formació professional s'ha de dur a terme a través d'una Xarxa de Centres de Referència Nacional, amb implantació en totes les comunitats autònomes, especialitzats en els diferents sectors productius. A aquests efectes, els esmentats centres poden incloure accions formatives dirigides a estudiants, treballadors ocupats i desocupats, així com a empresaris i formadors».

El Centre de Referència Nacional, que es concep com una institució al servei dels sistemes de formació professional, ha de facilitar una formació professional més competitiva i respondre als canvis en la demanda de qualificació dels sectors productius. El seu treball ha de ser, per tant, un referent orientador per al sector productiu i formatiu.

Així, els centres de referència nacional es distingeixen per programar i executar actuacions de caràcter innovador, experimental i formatiu en matèria de formació professional, de manera que serveixin de referent al conjunt del Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional per al desenvolupament de la formació professional. Estan organitzats en una Xarxa de Centres de Referència Nacional de formació professional.

La Xarxa de Centres de Referència Nacional en l'àmbit de la formació professional ha d'assegurar la participació de totes les comunitats autònomes i ha d'estar organitzada per les famílies professionals que estableix el Reial decret 1128/2003, de 5 de setembre, pel qual es regula el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, modificat pel Reial decret 1416/2005, de 25 de novembre.

Les actuacions d'aquests centres s'han de portar a terme, en el marc legislatiu del Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional, mitjançant convenis de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes, i s'han d'atenir, en tot cas, a l'àmbit de les seves respectives competències. Les competències d'execució en aquesta matèria corresponen a les comunitats autònomes. L'Administració General de l'Estat ha d'exercir les funcions executives en l'àmbit de la innovació i experimentació en matèria de formació professional en els supòsits en què la legislació vigent se les hagi reservat o en relació amb els centres de referència nacional de titularitat estatal.

Els fins i les funcions dels centres de referència nacional en l'àmbit de la formació professional, les característiques del seu funcionament, les condicions de la seva creació i autorització, la definició dels seus òrgans de govern i participació, així com les condicions de la seva gestió i finançament, són aspectes la regulació bàsica dels quals aborda la present norma.

En el procés d'elaboració d'aquest Reial decret han estat consultades les comunitats autònomes i les organitzacions empresarials i sindicals i el Consell General de la Formació Professional i el Consell Escolar de l'Estat n'han emès un informe.

En virtut d'això, a proposta conjunta del ministre de Treball i Afers Socials i de la ministra d'Educació i Ciència, amb l'aprovació prèvia de la ministra d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 15 de febrer de 2008,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. El present Reial decret té per objecte desplegar, de conformitat amb el que preveu la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, la regulació dels centres de referència nacional en l'àmbit de la formació professional i de la Xarxa de Centres de Referència Nacional.

2. La col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i l'Administració autonòmica, per a tot el que preveu aquest Reial decret, s'articula a través de convenis de col·laboració.

Article 2. *Definició.*

1. Es consideren centres de referència nacional els centres públics que, reunint les condicions que estableix el present Reial decret, facin accions d'innovació i experimentació en matèria de formació professional, especialitzats en els diferents sectors productius, a través de les famílies professionals que regula el Reial decret 1128/2003, de 5 de setembre, pel qual es regula el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, modificat pel Reial decret 1416/2005, de 25 de novembre, sense perjudici de les competències en matèria d'innovació i experimentació que tinguin altres administracions públiques.

2. Aquests centres serveixen de referència, a escala estatal, en l'àmbit de la família professional assignada i a través de l'exercici de les funcions que preveu l'article 4, al conjunt del Sistema de Qualificacions i Formació Professional i als diferents sectors productius.

3. Els centres de referència nacional poden incloure accions formatives dirigides a estudiants, treballadors ocupats i desocupats, així com a empresaris, formadors i professors, relacionades amb la innovació i l'experimentació en formació professional, vinculades al Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals.

Article 3. *Fins.*

Els fins dels centres de referència nacional, en l'àmbit de la família professional en què duguin a terme la seva activitat, són:

a) Observar l'evolució i les necessitats de qualificació del sistema productiu, i contribuir a l'actualització i al desenvolupament de la formació professional per adaptar-la a les esmentades necessitats.

b) Aplicar i experimentar projectes d'innovació en matèria de formació professional pel que fa a la impartició d'accions formatives, informació i orientació professional, avaluació i acreditació de competències professionals i altres amb valor per al Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional.

c) Servir d'enllaç entre les institucions de formació i innovació i els sectors productius, i promoure la comunicació i difusió del coneixement en l'àmbit de la formació professional.

d) Proporcionar al Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional la informació que requereixi per al seu funcionament i millora.

Article 4. *Funcions.*

Les funcions dels centres de referència nacional, en l'àmbit de la família professional assignada, són:

1. Observar i analitzar, a escala estatal, l'evolució dels sectors productius, per adequar l'oferta de formació a les necessitats del mercat de treball.
2. Col·laborar amb l'Institut Nacional de les Qualificacions en l'actualització del Catàleg Nacional de les Qualificacions Professionals.
3. Experimentar accions d'innovació formativa vinculades al Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals per validar la seva adequació i, si s'escau, elaborar continguts, metodologies i materials didàctics per proposar-ne l'actualització.
4. Col·laborar i, si s'escau, realitzar estudis necessaris per elaborar certificats de professionalitat, així com participar en la realització, custòdia, manteniment i actualització de les seves proves d'avaluació.
5. Estudiar la idoneïtat d'instal·lacions, equipaments i mitjans didàctics, desenvolupar tècniques d'organització i gestió de la formació i proposar l'aplicació de criteris, indicadors i dispositius de qualitat per a centres i entitats de formació.
6. Col·laborar amb les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com amb les comissions paritàries constituïdes a l'empara de la negociació col·lectiva sectorial d'àmbit estatal.
7. Establir vincles de col·laboració, incloent la gestió de xarxes virtuals, amb instituts i agències de qualificacions autonòmiques, universitats, centres tecnològics i de recerca, centres integrats de formació professional, empreses i altres entitats, per fomentar la recerca, la innovació i el desenvolupament de la formació professional, així com per observar i analitzar l'evolució de les bases científiques i tecnològiques relacionades amb els processos de formació o amb el sector de referència.
8. Participar en programes i iniciatives internacionals en el seu àmbit d'actuació.
9. Contribuir al disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic dirigits al personal docent o formador, experts i orientadors professionals, així com a avaluadors que intervinguin en processos de reconeixement de competències professionals.
10. Col·laborar en el procediment d'avaluació i acreditació de les competències professionals, d'acord amb el desplegament de l'article 8 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional.
11. Realitzar totes les altres funcions anàlogues que els siguin assignades relacionades amb els fins descrits.

Article 5. *Creació, qualificació i titularitat.*

1. La Xarxa de Centres de Referència Nacional és única i està coordinada per l'Administració General de l'Estat, amb la col·laboració de les comunitats autònomes i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives que s'articula a través del Consell General de la Formació Professional.
2. La Xarxa de Centres de Referència Nacional dona cobertura a totes les famílies professionals en les quals s'estructura el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, i abraça tots els sectors productius.
3. Hi ha d'haver, almenys, un centre de referència nacional en cada comunitat autònoma. També, si s'escau, poden haver-hi centres de referència nacional a la ciutat de Ceuta i a la ciutat de Melilla.
4. La creació dels centres de referència nacional o la qualificació dels ja existents, en l'àmbit del Sistema Nacional de les Qualificacions i la Formació Professional, s'ha de fer mitjançant un conveni de col·laboració amb la comunitat autònoma en la qual hagin d'estar o estiguin ubicats, amb l'informe previ del Consell General de la Formació Professional, i ha de revestir la forma de reial decret a proposta dels ministres de Treball i Afers Socials i Educació i Ciència. Excepcionalment i sempre que la falta de conveni suposi que una de les famílies professionals en què s'estructura el Catàleg Nacional de les Qualificacions

Professionals, o subsector productiu o àrea professional d'aquesta, manqui de centres de referència nacional, l'Administració General de l'Estat, amb l'informe previ del Consell General de la Formació Professional, pot procedir a la seva creació mitjançant un reial decret.

En el supòsit que es qualifiqui més d'un centre de referència nacional per a una mateixa família professional, cadascun ha d'estar especialitzat en un subsector productiu o àrea professional de la corresponent família professional, i les seves actuacions les ha de coordinar l'Administració General de l'Estat, a través de les comissions de coordinació que a aquests efectes designin el Pla d'actuació de la Xarxa de Centres de Referència Nacional i els plans de treball de cada centre. En tot cas, les esmentades comissions, que estan presidides per l'Administració General de l'Estat, han de comptar amb representants de les comunitats autònomes en les quals estiguin ubicats els centres i de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

5. La titularitat d'aquests centres és de l'Administració autonòmica o, si s'escau, de l'Administració General de l'Estat.

6. En la consecució dels objectius de cada centre de referència nacional poden col·laborar, com a entitats associades, centres integrats, instituts o entitats d'innovació educativa i entitats relacionades amb la innovació tecnològica del sector.

7. Amb una periodicitat de quatre anys, i tenint en compte les avaluacions anuals de les actuacions d'aquests centres es pot revocar, amb l'informe favorable previ del Consell General de la Formació Professional, la condició dels centres de referència nacional.

Article 6. *Condicions.*

1. Els centres de referència nacional han de reunir les condicions que determina aquesta norma, així com les que estableix la normativa de caràcter general que els afecti.

2. Els centres de referència nacional han de disposar d'instal·lacions adequades que reunixin les condicions exigides per la legislació vigent, d'equipaments i d'espais, vinculats amb la família professional o àrea professional que tinguin assignada, als efectes que puguin realitzar les funcions que descriu l'article 4 de la present norma.

Els convenis de col·laboració, corresponents a la creació o qualificació dels centres de referència nacional, estableixen els requisits bàsics que han de reunir per al compliment de les seves funcions i finalitats.

3. Per portar a terme les diferents actuacions que s'encomanin als centres de referència nacional, l'Administració pública titular del centre pot autoritzar l'ús de certs espais i instal·lacions singulars, així com, si s'escau, les instal·lacions i equipaments propis d'entorns professionals que, sent necessaris per portar a terme les accions d'innovació i experimentació, estiguin ubicats en un recinte diferent de les instal·lacions del centre, sempre que siguin adequats i s'acrediti documentalment que es té concedida l'autorització per al seu ús preferent durant el temps en què tinguin lloc les activitats corresponents.

4. De la mateixa manera i seguint els procediments corresponents d'acord amb la normativa de l'Administració pública titular del Centre, si s'escau, els centres de referència nacional poden establir acords de col·laboració amb entitats, organismes o empreses del sector productiu de referència, perquè les instal·lacions, aules i equipaments d'aquests puguin ser utilitzats pels treballadors en la realització d'accions formatives.

5. Els centres de referència nacional han d'incorporar procediments i indicadors de qualitat, d'acord amb els que estableix el Pla d'actuació plurianual.

Article 7. *Funcionament.*

1. Els ministeris de Treball i Afers Socials i d'Educació i Ciència han d'elaborar un Pla d'actuació plurianual, de caràcter estatal, per al desenvolupament de les funcions dels centres de referència nacional en col·laboració amb les comunitats autònomes i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. L'esmentada col·laboració s'ha d'articular a través del Consell General de la Formació Professional.

2. El Pla d'actuació ha d'establir els objectius prioritaris, els procediments i mecanismes de coordinació, seguiment i avaluació de la Xarxa, així com les comissions de coordinació corresponents.

En funció del Pla d'actuació, l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les comunitats autònomes, ha d'establir els criteris de distribució pressupostària per a la seva execució.

Així mateix, ha d'incloure els procediments i indicadors de qualitat que permetin avaluar el compliment dels fins i objectius dels centres.

3. Cadascun dels centres de referència nacional ha d'elaborar un Pla de treball anual, a partir de la proposta del Consell Social del Centre, que s'ha de reflectir en un conveni de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i l'Administració autonòmica.

4. El Pla de treball ha d'incorporar les accions a realitzar en funció del Pla d'actuació i la seva aplicació concreta en el sector productiu corresponent i en les funcions que estableix aquest Reial decret. Així mateix, en el Pla de treball s'estableixen les accions a executar per les entitats associades a les quals fa esment l'article 5.6 de la present norma.

El Pla de treball ha de contenir els mecanismes i indicadors necessaris que permetin fer-ne el seguiment, així com avaluar-ne el compliment i l'execució.

5. En el desenvolupament i l'execució del Pla de treball, els centres han de disposar d'autonomia organitzativa, pedagògica i de gestió econòmica, d'acord amb el que estableix la normativa pròpia de cada Administració competent.

6. Les comunitats autònomes poden desenvolupar, en els centres de referència nacional dels quals siguin titulars, totes les altres activitats que considerin adequades, sempre que siguin compatibles amb el desenvolupament dels fins i les funcions que tenen assignats. Aquestes activitats s'han de finançar amb càrrec als seus pressupostos de despesa i no han d'estar incloses en el Pla de treball.

7. Sense perjudici de l'exercici de la funció inspectora dels centres que correspon a les administracions públiques competents, l'Administració General de l'Estat i la comunitat autònoma corresponent han d'avaluar i revisar anualment el compliment del Pla de treball de cada centre, així com els requisits i les funcions per mantenir la qualificació de centre de referència nacional.

Article 8. *Finançament.*

1. L'Administració General de l'Estat ha de garantir els recursos econòmics suficients per al desenvolupament de les funcions assignades als centres de referència nacional i de les activitats que estableix el Pla d'actuació plurianual. Així mateix, ha de facilitar, si s'escau, les inversions requerides per a l'actualització dels equipaments que es considerin necessaris per al seu funcionament adequat.

No obstant això, els convenis de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes respectives poden contenir compromisos d'aquestes últimes per al finançament dels centres dels quals siguin titulars.

2. Les administracions competents poden regular el procediment que permeti als centres de referència nacional obtenir recursos complementaris mitjançant l'oferta de serveis, d'acord amb la seva normativa pressupostària.

Article 9. *Organització.*

1. Els centres de referència nacional, en l'àmbit de la família professional assignada, han de comptar amb el personal necessari per realitzar les accions d'innovació, experimentació i formació. A més de la Direcció i de la Secretaria del Centre, han de comptar amb departaments o unitats amb contingut propi, relatives a l'observació i la recerca, al desenvolupament, innovació, experimentació i formació i, finalment, a l'acreditació i el reconeixement de qualificacions professionals. Tot això en els termes i amb els continguts que determini el corresponent conveni de col·laboració.

2. El nomenament de la Direcció del Centre correspon a l'Administració pública que n'és titular, d'acord amb el que estableixin les seves normes d'organització, una vegada escoltat el seu Consell Social.

3. Els centres de referència nacional compten amb un Consell Social o òrgan de participació social. El Consell Social és l'òrgan de planificació i participació del sector productiu en els esmentats centres i és presidit per l'Administració titular d'aquests.

El Consell Social està compost per representants de l'Administració General de l'Estat, de les administracions autonòmiques i de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. La meitat d'aquests els han de designar paritàriament les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. La meitat d'aquests els han de designar paritàriament les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. De l'altra meitat, hi ha d'haver una representació paritària de l'Administració de l'Estat i de l'Administració autonòmica.

En tot cas és membre del Consell Social el director del centre, i el secretari del centre ha d'assistir a les reunions, amb veu però sense vot.

El Consell Social té, almenys, les funcions de proposar les directrius plurianuals i el Pla de treball del centre; emetre informe sobre la proposta de pressupost i el balanç anual i sobre la de nomenament del director del Centre; aprovar la memòria anual d'activitats i el seu propi reglament de funcionament, així com conèixer l'informe anual d'avaluació del centre, supervisar l'eficàcia dels seus serveis i col·laborar en la recerca de finançament complementària o d'equipament del centre.

Disposició addicional única. *Centres integrats de formació professional.*

Els centres integrats de formació professional que puguin ser qualificats de centres de referència nacional, en virtut del que disposa aquest Reial decret, poden mantenir totes o algunes de les funcions que desenvolupin i adaptin la seva estructura a les exigències de la seva nova condició, en els termes i terminis que s'especifiquin en les respectives normes de qualificació.

Disposició transitòria única. *Centres nacionals de formació professional ocupacional.*

Els centres nacionals de formació professional ocupacional, que regula l'article 17 del Reial decret 631/1993, de 3 de maig, pel qual es regula el Pla nacional de formació i inserció professional, poden ser qualificats de centres de referència nacional, als efectes del que disposa l'article 5.4 del present Reial decret, sempre que, en el termini de dotze mesos, a partir de la seva entrada en vigor, s'adaptin a les condicions i requisits que estableix la present norma. La sol·licitud per a la qualificació d'un centre nacional com a centre de referència nacional correspon a l'Administració que n'és titular.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta en virtut de les competències que atribueix a l'Estat l'article 149.1, 7a i 30a de la Constitució i a l'empara de les disposicions finals primera i tercera de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 15 de febrer de 2008.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ